

Petina domov z izgubo

Več kot petina domov za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodov je lani poslovala z izgubo. Med 21 domovi v rdečih številkah so tudi preddvorski, kamniški in domžalski.

ANA ŠUBIC

Kranj – Lani je kar 21 od skupno stotih domov za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodov poslovalo z izgubo, od tega trinajst javnih zavodov in osem koncesionarjev, ugotovljajo v Skupnosti socialnih zavodov Slovenije. V primerjavi s predlanskim letom se je delež izvajalcev v rdečih številkah več kot podvojil, kar je posledica prenizkih plačil Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) za opravljene zdravstvene storitve, ki ne pokrijejo več niti plač predpisanega zdravstvenega kadra, opozarjajo v skupnosti socialnih zavodov. »Ti podatki so zelo skrb vzbujajoči. Presežek prihodkov nad odhodki je za javne zavode izjemno pomemben, saj predstavlja nepogrešljiv vir za prepotrebne naložbe v obnovo in posodobitev objektov, ki so bili v večini primerov zgrajeni pred približno štiridesetimi leti in so vse manj primerni za sodobne potrebe,« opozarja sekretar skupnosti Jaka Bizjak in dodaja, da vlada za vlaganja

v domove lani ni namenila nobenih sredstev.

Povprečna cena zdravstvene nege se je od leta 2009 znižala za 5,7 odstotka, stroški dela, ki predstavljajo večino odhodkov izvajalcev, pa naraščajo zaradi dviga plač, sprostivne napredovanj in ukinitev varčevalnih ukrepov. Plačila ZZZS-ja za zdravstvene storitve tako od lanskega leta prvič ne pokrijejo več niti plač zdravstvenega kadra, ki ga morajo izvajalci skladno z zakonodajo in pogodbo z ZZZS-jem zagotavljati. »Država vedno večji delež stroškov oskrbe prelagata na starostnike in svoje, kar kaže povečevanje deleža oskrbnin v prihodkih domov. Če so oskrbnine še leta 2011 predstavljale 57,6 odstotka prihodkov na oskrbni dan, se je ta delež lani povzpел že na 61,3 odstotka,« navajajo v skupnosti.

Največ izgube v Preddvoru

Med trinajstimi domovi s širšega območja Gorenjske so lani negativno poslovali trije: preddvorski, domžalski in kamniški. Največjo

izgubo v višini skoraj 118 tisoč evrov so imeli v Domu starejših občanov Preddvor. Nastala je zaradi nenačrtovanega povečanja stroškov dela zaposlenih v zdravstveni negi, čemur pa ni sledil dvig cene in jih tako ZZZS tudi ni pokrtil, je pojasnila direktorica Andreja Valant: »Plačila ZZZS ne zadostuje niti za stroške plač in druge stroške dela, kaj šele za materialne stroške in amortizacijo, ki bi jih moral kriti po zakonu.« Izgubo, s katero so se soočili prvič, so pokrili s presežkom iz preteklih let, ki bi ga sicer namenili nadaljnjim investicijskim vlaganjem za posodobitev standarda bivanja. Nadaljnji razvoj doma je po besedah Valantove sedaj odvisen od finančne politike države in ZZZS, saj z rednimi prihodki ne pokrivajo tekočih stroškov. »Upam, da bomo s strani ZZZS prejeli plačilo za opravljeno zdravstveno nego, kot velevaro predpisi, torej da bo cena krila stroške dela skladno z zakonodajo, materialne stroške in amortizacijo,« pravi Valantova in dodaja, da se bodo v nasprotnem primeru znašli

Foto: Gorazd Kavcic

Vzrok za finančne težave domov za starejše so prenizka plačila ZZZS-ja za zdravstveno nego, opozarjajo v Skupnosti socialnih zavodov Slovenije. Fotografija je simbolična.

v podobni situaciji kot bolnišnice, ki jih je država lani morala reševati z interventnim zakonom.

Investicije morajo zamikati

Tega se boji tudi direktorica Doma upokoencev Domžale Nataša Zalokar, ki prav tako opozarja, da tako ne bo šlo v nedogled. Zaradi povečanja stroškov dela na področju zdravstvene nege in prenizkih plačil ZZZS so lani imeli 45 tisoč evrov izgube. »S finančnimi težavami se soočamo od lanskega leta, ko je vlada dvignila plače zaposlenih do 26. plačnega razreda in za napredovanja delavcev, ni pa zagotovila zadostnega denarja zanje,«

je povedala. Primanjkljaj skušajo pokrivati iz tržnih virov, kot sta razvoj hrane in gostinska dejavnost, obenem pa so prisiljeni prestavljati naložbe in obnovitvena dela. »Izgubo bomo lahko v celoti pokrili šele, ko bodo plačila ZZZS-ja za opravljene storitve zdravstvene nege pokrila vse nastale stroške,« pravi Zalokarjeva. Poslovanje doma so po njenih besedah racionalizirali do skrajnih meja, prostora za omembe vredne prihranke nimajo več, če ne želijo poslabšati kakovosti bivanja stanovalcev.

Kamniški dom starejših pa je imel skoraj 64 tisoč evrov izgube. Približno polovico jo je povzročila slabša

zasedenost doma zaradi obnove, 29 tisoč evrov pa je bilo primanjkljaja, ki je nastal zaradi neuskladitve cene zdravstvene nege. Izgubo so pokrili s presežkom preteklih let, tako kot predlani. »Notranje rezerve za boljše poslovanje smo že izkoristili. Za nemoteno poslovanje bi se morala uskladiti cena zdravstvene nege, da bi pokrila stroške dela in materiala,« je dejala direktorica Marija Rems.

Na drugi strani so nekateri domovi lani imeli lepe dobičke. Tržiški in radovljiški sta po podatkih skupnosti socialnih zavodov imela po 226 tisoč evrov dobička, v večini ostalih domov pa je znašal med 15 in 85 tisoč evri.

Jeseniška bolnišnica še naprej pozitivno

Jesenice – Splošna bolnišnica Jesenice še naprej posluje pozitivno, ob polletju je pozitiven poslovni izid znašal 178 tisoč evrov. Tekoče poslovanje je pozitivno že zadnja štiri leta. S poslovanjem se je v tork seznanil svet javnega zdravstvenega zavoda Splošna bolnišnica Jesenice. Ob tem so ponovno opozorili na potrebo po dvigu cen zdravstvenih storitev, po zavrnitvi nakupa angiografa s strani ministrstva za zdravje pa so ponovno poudarili, da je ta investicija nujna, saj je gorenjska edina regija, ki angiografa nima.

Konec meseca vrata odpira prenovljena Korona

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Septembra lani je družba Hit začela obsežno obnovo leta 1991 odprtega igralniško-zabavišnega centra Korona v Kranjski Gori. Vseh dneh zaključujejo še zadnja dela, odprtje prenovljenega kompleksa pa načrtujejo za 21. september.

Kot pojasnjujejo v novogoriškem Hitu, gre za eno največjih prenov v slovenskem turizmu in občini Kranjska Gora v tem obdobju in hkrati njihovo najpomembnejšo investicijo v zadnjih dveh letih; zanj namenljajo kar 8,3 milijona evrov.

»Gre za izredno zahteven projekt, saj se je center prenavjal v času tekočega obratovanja igralnice in hotela. S prenovno smo pridobili nove igralniške površine ter plemenite hotelske sobe, najnovejši center dobrega počutja, restavracijo in kulinjo. Velika pohvala

gre vsem zaposlenim, teh je v Koroni 161, ki so v času prenove znali izkazati pravo gostoljubje in poskrbeti, da so se gostje kljub gradbenim in prenovitvenim delom pri nas dobro počutili,« je poudaril direktor Korone Tomaž Repinc.

Kot je še pojasnil, je bil igralniško-zabavišni center

Korona odprt leta 1991 in prenovljen v letu 1999, nazadnje pa prenovljen polti 2015, ko so prenovili del namestitvenih kapacitet v prvem nadstropju, kjer so na novo uredili štiri sobe in dva apartmaja.

Trenutno je hotel Korona polno zaseden, zadržujejo v Hitu. »Glavnina gostov

prihaja iz Italije, prvi odzivi pa so izjemno dobri. Naš cilj je okrepiti tržni položaj Korone kot položaj alpskega igralniško-zabavišnega centra v povezavi s Špiškom kot alpskim resortom. Obetamo si prodor še globlje na avstrijski trg, ki je glede kvalitete produkta zelo zahteven.«

Prenovljeno Korono bodo odprli konec meseca.

PRIHODNI IZZIVI UPRAVLJANJA PROSTOROM

Evropski projekt INTERREG Central LUMAT bo 25. septembra 2018 na Brdu pri Kranju organiziral mednarodno konferenco o prihodnjih izzivih celovitega upravljanja z zemljišči.

Enodnevna konferenca bo osredotočena na vlogo celovitega prostorskega in regionalnega planiranja ter na pomen urbane prenovne za spopadanje z izzivi širitve urbaniziranih območij in zmanjševanja porabe zemljišč. Da bi dosegli zastavljene cilje na področju trajnostne rabe tal, bodo prihodnje rešitve morale vključevati ukrepe za kompenzacijo in okoljska orodja, ki so že bila uvedena v različnih evropskih regijah. Dobre prakse in rešitve bodo predstavili partnerji LUMAT in vabljeni govorniki.

Konferenco organizirajo partnerji projekta Interreg CENTRAL LUMAT in Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije. Več informacij je na voljo na spletni strani Mestne občine Kranj www.kranj.si.

